

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/125/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820202260
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Miková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7820202260.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Mikovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému O. V., nar. XX.X.XXXX, bytom P. G., Z. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Lucia Bakošová, advokátka, so sídlom v Rožňave, Šafárikova 20, o zaplatenie 2.827,09 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 5Csp/18/2020-203 zo dňa 24. marca 2021

rozhodol:

P o t v r d u j e vyhovujúci výrok rozsudku v časti o zaplatenie istiny 2.281,55 € .

M e n í vyhovujúci výrok rozsudku v časti úroku z omeškania tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.281,55 € od 25.7.2020 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietá.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 61,40%.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom uvedeným v záhlaví, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.281,55 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.281,55 € od 29.11.2017 do zaplatenia, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 61,40 % (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa pôvodný žalobca, Všeobecná úverová banka, a.s., domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 2.827, 09 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 29.11.2017 do zaplatenia. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., uzavrel so žalovaným dňa 14.11.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 76005022399 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 3.000 €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 120-tich mesačných splátkach po 54,61 €, až do celkovej čiastky 6.553,20 € s lehotou splatnosti poslednej splátky 20.11.2026. Uviedol, že išlo o tzv. webovú zmluvu, ktorá je uzatváraná prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie (cez internet), teda bez vyhotovenia zmluvy v listinnej podobe a bez podpisov strán zmluvy. Zmluve predchádzalo uzatvorenie Zmluvy o poskytovaní služieb, tzv. rámcovej zmluvy, predmetom ktorej bol popis spolupráce pri uzatváraní zmlúv o úvere prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie. Skonštatoval, že žalovaný na predmetný úver uhradil len 718,45 € a ďalej úver nesplácal, čím porušil svoje zmluvné

povinnosti. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., preto žalovaného listom zo dňa 27.9.2017 označeným ako „Predžalobná upomienka“ upozornila na nedoplatok na splátkach a zároveň na možnosť zosplatnenia celého úveru, pričom túto upomienku žalovaný prevzal dňa 2.10.2017. Žalovaný dlh neuhradil ani v dodatočnej lehote v dôsledku čoho Consumer Finance Holding, a.s., vyhlásila úver ku dňu 19.11.2017 za predčasne splatný, o čom žalovaného informovala listom zo dňa 23.11.2017, označeným ako „Oznámenie o okamžitej splatnosti úveru“, ktorý žalovanému zaslal obyčajnou poštovou zásielkou. Do podania žaloby, žalovaný zostatok úveru neuhradil. V dôsledku rozdelenia spoločnosti zlúčením spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., zanikla a jej právnymi nástupcami sa stali Všeobecná úverová banka, a.s., a VÚB Leasing, a.s..

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal súd, aby ju ako nedôvodnú zamietol. Tvrdil, že o dlhu nemal vedomosť a poprel, že by mu boli zo strany veriteľa zasielané výzvy na zaplatenie dlhu. Poukázal na to, že zmluva bola uzavretá cez internet, bez vyhotovenia v písomnej forme a bez podpisu zmluvných strán, v rozpore so zák. č. 129/2010 Z. z., preto ju považoval za absolútne neplatnú. Mal za to, že veriteľ nesplnil podmienky určené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď nepreukázal zaslanie upozornenia na možnosť zosplatnenia ani samotného oznámenia o zosplatnení. Odplatu za poskytnutý úver považoval za neprimeranú a zmluva podľa jeho názoru obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Vzniesol aj námietku premlčania.

4. Uznesením č. k. 5Csp/18/2020-143 zo dňa 19.1.2021 súd prvej inštancie pripustil zmenu na strane žalobcu v dôsledku postúpenia pohľadávky, v zmysle ktorej do konania vstúpila ako nový žalobca spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o..

5. Súd prvej inštancie na vec aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 9, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 9 ods. 1, ods. 2 písm. k/, z/, § 11 ods. 1 písm. a/, b/, § 21 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“), § 1 ods. 1, ods. 4, § 1a ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 2 vyhláška Ministerstva financií SR č. 289/2010 Z. z. o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery a § 151 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Zmluvu o poskytovaní služieb a zmluvu o spotrebiteľskom úvere posúdil ako zmluvy spotrebiteľské, a zároveň zmluvu o spotrebiteľskom úvere posúdil podľa ustanovení zák. č. 129/2010 Z. z.. Skonštatoval, že žalobcom predložené zmluvy neboli podpísané oboma stranami a chýbal v nich dátum, pričom žalobca nepreukázal, že by ich žalovaný podpísal zaručeným elektronickým podpisom. Tiež nepreukázal, že by tieto boli uzavreté v písomnej podobe tak, ako to ukladá § 9 ods. 1 ZoSÚ. V dôsledku absencie písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere túto v súlade s § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ vyhodnotil ako bezúročnú a bez poplatkov. Prieskumom samotnej zmluvy ďalej zistil aj nesprávnosť údajov o priemernej RPMN uvedenej v zmluve, ktorý potom evokoval výhodnosť poskytnutého úveru, a túto skutočnosť posúdil ako absenciu tohto údajov, ktorá má taktiež za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ. Tvrdenie žalovaného o nedoručení predžalobnej upomienky vyhodnotil ako nepravdivé, nakoľko z predloženej doručky mal za preukázané doručenie tejto písomnosti. Medzi stranami ostalo sporné doručenie oznámenia o okamžitej splatnosti úveru, nakoľko žalobca tvrdil, že žalovanému bolo zasielané obyčajnou zásielkou, nie doporučenou. Žalovaný prijatie tejto písomnosti poprel. Súd prvej inštancie skonštatoval, že oznámenie o okamžitej splatnosti sa dostalo do dispozičnej sféry žalovaného najneskôr dorúčením žaloby s jej prílohami. Zdôraznil však, že žalovaný bol riadne poučený o možnosti uplatnenia práva veriteľa na zosplatnenie dlhu predžalobnou upomienkou a postup podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ bol dodržaný. Z uvedeného dôvodu mal súd za preukázané splnenie notifikačnej povinnosti spojenej s oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobcom a toto považoval za platné. V súvislosti so žalovaným vznesenou námietkou premlčania skonštatoval, že k premlčaniu nároku v tomto prípade nemohlo dôjsť. Z prehľadu splátok a úhrad mal za preukázané, že posledná platba žalovaného bola zo dňa 12.6.2017, k omeškaniu preto mohlo dôjsť až so splátkou splatnou dňa 20.7.2017, ktorú žalovaný už nezaplatil, avšak žaloba bola na súd podaná ešte dňa 25.6.2020, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby. Žalovanému tak uložil povinnosť zaplatiť žalobcom poskytnutú istinu úveru (3.000 €) po odpočítaní dovtedajších plnení, ktoré mal za preukázané z predloženého prehľadu splátok a úhrad a ktoré žalovaný nerozporoval (718,45 €), spolu s úrokom z omeškania od 29.11.2017. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Zo žalovanej sumy 2.827,09 € žalobcovi priznal 2.281,55 €, čo predstavuje úspech žalobcu v rozsahu 80,70 %. Súd žalobu zamietol v časti 545,54 €, čo predstavuje

neúspech žalobcu v rozsahu 19,30 %. Skonštatoval, že po odrátaní podielu úspechu od neúspechu potom nárok žalobcu na náhradu trov konania predstavuje 61,40 %. Zároveň podotkol, že v danom prípade nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pre ktoré by náhradu trov konania nebolo spravodlivé priznať.

6. Rozsudok vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania napadol včas podaným odvolaním žalovaný, uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nepreskúmateľné a nezákonné. Trval na tom, že nárok uplatnený žalobou je premlčaný. Zdôraznil, že posledná splátka bola uhradená dňa 12.6.2017, pričom žaloba bola na súd podaná až dňa 25.6.2020. Poukázal na § 103 OZ, podľa ktorého premlčacia doba zosplatneného dlhu neplynie od okamihu doručenia oznámenia, alebo výzvy na jeho splatenie, ale od zročnosti splátky, ktorá zosplatnenie vyvolala. Tvrdil, že kópia doručenky, ktorá by mala preukazovať doručenie predžalobnej upomienky mu doručená nebola, považoval preto zosplatnenie za neúčinné. Podľa žalovaného v prípade predžalobnej upomienky ako aj oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru ide o listiny obsahujúce dôležité informácie týkajúce sa spotrebiteľského vzťahu, preto je tieto potrebné zasielať adresátovi do vlastných rúk. V prípade zosplatnenia spotrebiteľského úveru, ide o závažný zásah do práv a povinností dlžníka, keď veriteľ žiada o zaplatenie celého úveru naraz, preto je nevyhnutné, aby veriteľ jednoznačne a spoľahlivo preukázal splnenie podmienok predčasného zosplatnenia úveru. Poukázal aj na skutočnosť, že zmluva nebola podpísaná oboma stranami, z čoho vyvodil záver o jej absolútnej neplatnosti a žalobu považoval za nedôvodnú. Nestotožnil sa ani s rozhodnutím o nároku na náhradu trov konania. Nevidel dôvod na použitie zásady úspechu vo veci, keď žalobca nebol v spore plne úspešný. Zároveň nesúhlasil so záverom súdu o neexistencii dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania. Mal za to, že súd sa nedostatočne zaoberal postavením žalovaného v spore a neprihliadol na výraznú nerovnosť strán. Zároveň uviedol, že jeho finančná situácia je nepriaznivá, keďže jeho príjem je nízky, nevlastní žiadne nehnuteľné ani hnutelné veci a nachádza sa vo finančnej tiesni. Nie je v jeho schopnostiach a možnostiach uhradiť žalobcovi trovy konania. Odôvodnenie rozsudku v tejto časti považoval za nedostatočné a nepreskúmateľné. Žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnuté výroky rozsudku zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania, prípadne, aby ich zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného prejavil súhlas s napadnutým rozhodnutím a považoval ho za vecne správne. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou aj skutkovou stránkou veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym zisteniam, preto sa s rozhodnutím stotožnil. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

8. V odvolacej replike žalovaný považoval rozhodnutie za predčasné a bez náležitého zistenia právnej a skutkovej stránky veci. Poukázal na to, že súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, bez vyjadrenia strán sporu a nezaoberal sa dôležitými námietkami žalovaného, Opätovne zdôraznil nesprávnosť aplikácie § 257 CSP.

9. Ďalšie vyjadrenia neboli v odvolacom konaní podané.

10. Žalovaný odvolaním napadol rozsudok len v rozsahu vyhovujúceho výroku a výroku o trovách konania. Výrok rozsudku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, nebol odvolaním napadnutý, preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu a nadobudol právoplatnosť.

11. Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd odvolanie žalovaného v ostatnom rozsahu vyhodnotil ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods.1 písm. b/ a h/ CSP), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné. V rozsahu vecnej správnosti výrokov rozhodnutia rozsudok potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, v časti v ktorej neboli splnené podmienky na potvrdenie ani zrušenie rozhodnutia, rozsudok zmenil v súlade s § 388 CSP.

12. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 28. októbra 2021, miesto a čas tohto procesného úkonu boli riadne zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke súdu v súlade s § 219 ods. 3 CSP.

13. Žalovaný odvolanie odôvodnil s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Obsah práva na spravodlivý proces je „rozmeniac ho na drobné“, pomerne široký (medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia). Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.).

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ je naplnený v prípade, ak na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, aplikoval nesprávnu normu, obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu v konaní, z hľadisk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalovaného vymedzených v podanom odvolaní dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené len v časti omeškania žalovaného, v ostatnom rozsahu uplatnené odvolacie dôvody nie sú preukázané. Odvolací súd nezistil pochybenia v procesnom postupe súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán alebo právo na spravodlivý proces, ani žiadnu z procesných väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vyjmúť okolnosť začiatku omeškania s plnením celkového dlhu, nebolo zistené, aby súd v ostatnom rozsahu na zistený skutkový stav súd aplikoval nesprávne zákonné ustanovenie alebo správne použité zákonné ustanovenie nesprávne vyložil.

17. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

21. Stratou výhody splátok je stav, keď v dôsledku delikvencie dlžníka, v zmysle omeškania so splnením niektorej splátky, a následnej legitímnej žiadosti veriteľa, nastane splatnosť celej neuspokojenej časti pohľadávky naraz, čím sa negujú účinky rozloženia dlhu na jednotlivé splátky. V režime § 565 nenastáva teda splatnosť celej pohľadávky omeškaním dlžníka so splatením niektorej zo splátok, ale je podmienená dispozitívnym úkonom veriteľa vo forme žiadosti o plnenie celku, na ktorú je veriteľ v dôsledku omeškania

dlužníka oprávněný. Toto svoje právo veriteľ môže, ale nemusí využiť, a je na rozhodnutí veriteľa, pre omeškanie ktorej splátky toto právo využije. V prípade ak sa veriteľ rozhodne, že pre neuhradenie niektorej zročnej splátky toto právo využije, môže tak urobiť len za splnenia podmienok uplynutia 3 mesiacov od zročnosti neuhradenej splátky (§ 53 ods. 9 OZ), upozornenia na možnosť využitia práva úver zosplatiť najmenej 15 dní pred jeho využitím (§ 53 ods. 9 OZ), a zároveň využitie tohto práva veriteľa do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ). V danom prípade prvé dve podmienky veriteľ splnil, keď so zosplatením úveru čakal tri mesiace a žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia predžalobnou upomienkou zo dňa 27.9.2017, ktorá bola žalovanému preukázateľne doručená dňa 2.10.2017 (doručenka na č. I. spisu 174).

22. Žiadosť veriteľa o zaplatenie zostatku úveru (v tomto prípade oznámenie o okamžitej splatnosti úveru) je jednostranným adresovaným úkonom, ktorého účinky sú podmienené tým, že dôjde dlžníkovi. Súdna prax akceptuje aj záver, že veriteľ je do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky oprávnený žiadať o zosplatenie aj podaním žaloby o zaplatenie celej pohľadávky alebo podaním návrhu na vykonanie exekúcie, ak bola strata výhody splátok vymedzená exekučným titulom. V danom prípade nahrádzajú tieto procesné úkony žiadosť veriteľa, adresovanú priamo dlžníkovi. Z hľadiska hmotného práva však môže strata výhody splátok nastať až doručením žaloby dlžníkovi súdom alebo upovedomením povinného o začatí exekúcie zo strany súdneho exekútora. Je pritom potrebné zohľadniť, že o podaní žaloby alebo návrhu na vykonanie exekúcie sa môže dlžník dozvedieť až so značným časovým odstupom nielen po splatnosti omeškanej splátky, ale aj ďalších následne splatných splátok. Súd prvej inštancie správne poznamenal, že zaslanie takého prejavu vôle veriteľa, nemal preukázané, keďže žalobca toto zasielal len obyčajnou zásielkou a tiež správne skonštatoval, že oznámenie o okamžitej splatnosti úveru prišlo do dispozičnej sféry najneskôr pri doručení žaloby žalovanému, túto úvahu však nezohľadnil vo vzťahu k účinkom takého postupu a tiež pri posudzovaní rozsahu nároku na úroky z omeškania.

23. Žaloba bola žalovanému doručená dňa 24.7.2020, kedy nastali účinky vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Veriteľ preukázateľne upozornil žalovaného na možnosť zosplatenia dlhu v zmysle § 53 ods. 9 OZ, v medziobdobí žalovaný nič na plnenie dlhu nepoukázal, podmienky podľa § 565 OZ boli preto splnené vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.4.2020. Premlčacia doba zosplateného dlhu sa neviaže na okamih zosplatenia dlhu (doručenie listiny o zosplatení) ani na uplynutie dodatočne určenej lehoty na splnenie zosplateného dlhu, čo jednoznačne vyplýva zo znenia § 103 OZ. Podľa § 53 ods. 9 OZ veriteľ nemôže uplatniť svoje právo podľa § 565 OZ (predčasne zosplatiť dlh) prvým dňom omeškania so zaplatením splátky, ale až uplynutím troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením. Je už ale na rozhodnutí veriteľa, pre ktorú z omeškaných splátok sa rozhodne využiť svoje právo na zosplatenie dlhu. Odvolací súd zastáva názor, že pri aplikácii ustanovenia § 103 veta druhá OZ v prípadoch spotrebiteľských zmlúv, nemožno vychádzať iba z doslovného znenia tohto ustanovenia, ale pri jeho výklade je potrebné zohľadniť špeciálnu úpravu obsiahnutú v § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku ktorej sa v týchto prípadoch k právnej skutočnosti nesplnenia úverovej splátky musí pripojiť aj právna udalosť uplynutia troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením, nakoľko nemožno obísť základné pravidlo stanovené v §101 OZ, v zmysle ktorého premlčacia doba plynie vždy odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť na súde) po prvý raz. Z toho vyplýva, že premlčacia doba na uplatnenie nároku vo vzťahu k zostatku dlhu začína plynúť 3 mesiace po splatnosti omeškanej splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatil, a vo vzťahu ku ktorej bolo splnené trojmesačné omeškanie pred zosplatením dlhu. V tomto prípade premlčacia doba zosplateného dlhu začala plynúť dňa 21.7.2020 (3 mesiace omeškania s úhradou splátky splatnej 20.4.2020) a uplynula by dňa 21.7.2023, preto nie je možné prijať záver o premlčaní žalobou uplatneného nároku. Splátky, ktoré sa stali splatnými pred zosplatením úveru sa v súlade s § 103 OZ premlčujú samostatne v trojročnej premlčacej lehote odo dňa splatnosti každej splátky. Z prehľadu splátok predmetného úveru (čl.21 spisu) vyplýva, že najskôr splatnou splátkou, so zaplatením ktorej bol žalovaný v omeškaní, bola splátka splatná 20.7.2017. Nakoľko žalobca podal žalobu na súd dňa 25.6.2020, uplatnil svoj nárok na úhradu dlhu včas, pred uplynutím trojročnej premlčacej lehoty (premlčanie začalo plynúť vo vzťahu k nezosplateným splátkam dlhu najskôr dňa 21.7.2017), ktorá neuplynula ani vo vzťahu k nasledujúcim neuhradeným splátkam úveru. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a dôvody, odvolací súd rozsudok v časti o zaplatenie istiny vo výške 2.281,55 € potvrdil.

24. Podľa aplikačnej praxe súdov možno považovať deň doručenia žaloby žalovanému za výzvu na plnenie dlhu. Nasledujúci deň po doručení žaloby (25.7.2020) tak možno považovať za dátum splatnosti celého zostatku dlhu a týmto dňom sa žalovaný v dôsledku neuhradenia dlhu dostal do omeškania.

Žalobcovi tak patrí úrok z omeškania až od tohto dňa (viď rozsudok NS ČR 33Odo 871/2005 z 15.12.2005). V časti úrokov z omeškania odvolací súd preto rozsudok zmenil tak, že žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.281,55 € až od 25.7.2020 do zaplatenia, a v prevyšujúcej časti nárok na príslušenstvo zamietol.

25. Pokiaľ žalovaný tvrdil neplatnosť zmluvy o úvere pre nedostatok písomnej formy právneho úkonu, odvolací súd uvádza, že žalovaný v konaní netvrdil, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere nechcel uzavrieť, prípadne že by mu úver nebol poskytnutý, tento úver spočiatku aj riadne splácal, preto niet pochyb o vôli žalovaného zmluvu uzavrieť a úver od veriteľa získať (§ 35 OZ). Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý predstavuje lex specialis k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka v § 11 ods. 1 písm. a/ spája s absenciou písomnej formy zmluvy ako sankciu len bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, na čo súd prvej inštancie správne prihliadol, nie neplatnosť zmluvy ako sa toho dovoľáva žalovaný. Aj v prípade, ak by zmluva bola vyhodnotená ako absolútne neplatný právny úkon, poskytnutú istinu by žalovaný bol povinný vrátiť žalobcovi, titulom vydania bezdôvodného obohatenia, v dôsledku prijatia finančných prostriedkov bez právneho dôvodu (§ 457 OZ).

26. Za neopodstatnenú považoval súd aj námietku žalovaného proti procesnému postupu súdu, týkajúcu sa odôvodnenia rozhodnutia, konania bez pojednávania a bez vyjadrenia strán sporu. Z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, ako aj obsahu spisu a v ňom nachádzajúcich sa vyjadrení sporových strán je zrejmé, že sporové strany v plnom rozsahu využili im poskytnuté procesné práva na uplatňovanie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, a s každým podstatným argumentom sporovej strany sa súd vypořiadal aj v odôvodnení svojho rozhodnutia, poskytnúc zrozumiteľnú odpoveď na každé z relevantných tvrdení strán. Obsahom spisu mal odvolací súd preukázané, že termín pojednávania, na ktorom bol vyhlásený odvolaním napadnutý rozsudok bol určený na 24.3.2021 o 11:00 hod. V dôsledku nepriaznivej pandemickej situácie v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID - 19 súd mohol vykonať pojednávanie v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ zák. č. 62/2020 Z.z. len v nevyhnutnom rozsahu, čo v prípade civilných sporových konaní znamenalo možnosť vykonať pojednávanie, len ak strany sporu súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti. Súd prvej inštancie preto vyzval strany sporu na udelenie takého súhlasu, pričom podaním doručeným súdu dňa 8.3.2021 (č. I. spisu 160) žalovaný oznámil, že súhlasí s vykonaním pojednávania v neprítomnosti strán sporu a ich zástupcov. Odvolací súd teda konštatuje, že postup súdu prvej inštancie bol v súlade so zákonom a neporušil práva žalovaného na spravodlivý proces.

27. Pretože odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, rozhodol aj o náhrade trov celého konania v súlade s § 396 ods. 2 CSP a § 255 ods. 2 CSP, keď nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP, ktorého použitia sa dovoľával žalovaný.

28. Ustanovenia § 255 CSP až § 261 CSP upravujú predpoklady, za splnenia ktorých majú strany sporu (alebo tretie osoby) právo na náhradu trov konania, ktoré vynaložili. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania, ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

29. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. V prejednávanej veci bol žalobca úspešný na súde prvej inštancie v časti plnenia 2.281,55 €, čo v pomere k žalovanej pohľadávke 2.827,09 € predstavovalo úspech žalobcu 80,70%. Zohľadňujúc pomer úspechu (80,70%) a neúspechu (19,30%) v súlade s § 255 ods. 2 CSP vzniklo žalobcovi právo na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 61,40% (80,70%-19,30%).

32. Aplikácia § 257 CSP znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobilá vznik trov svojím zavinením, aby tieto nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania.

33. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 31.7.2017 sp.zn. 2Cdo 102/2017 ustálil, že ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Aplikácia daného ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nález Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje len fakt, že strana sporu nie je solventná, alebo že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

34. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie netvrdil a ani nepreukázal existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. V odvolaní žalovaný uviedol len všeobecné tvrdenia o nepriaznivej finančnej situácii a nemožnosti náhrady trov konania protistrane, o ktorých tvrdeniach nepredložil žiadne dôkazy. Odvolací súd v konaní nezistil žiadne výnimočné okolnosti prípadu hodné osobitného zreteľa, a tieto nevplynuli ani z vyjadrení žalovaného. Len prípadná platobná neschopnosť dlžníka bez zistenia ďalších okolností vzťahujúcich sa k jeho osobným, sociálnym, rodinným pomerom a pod., nezakladá dôvody na aplikáciu § 257 CSP. Účelom súdneho konania je nachádzanie spravodlivej rovnováhy v dodávateľsko-spotrebiteľských vzťahoch, nie bezbrehé prenášanie zodpovednosti z dlžníkov na veriteľov. Zohľadňujúc vyššie uvedené, pri rozhodnutí o trovách konania sa odvolací súd riadil zásadou zodpovednosti sporových strán za výsledok konania podľa § 255 ods. 2 CSP. V súvislosti s konaním na súde prvej inštancie vznikol žalobcovi ako procesne úspešnejšej sporovej strane nárok na náhradu trov konania v rozsahu 61,40% proti žalovanému. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný rozsahu 50% (príslušenstvo pohľadávky), čo znamená zhodný procesný úspech žalobcu, preto žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).